

центръ

МИНТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 13.

Luni, 26. Martie.

1845.

АВЕРЕА ШИ СЪРЪЧА.

„**А**naire de mii de ani, днтревареа: „**К**аре сънт причиниле ши темейл неасетъпатеі днтърцирі а възрипор пъмъптещї днтре оаменї, аъ фост зна днтре челе маї греле днтревърї не капел твтрор днделенцилор веакълї, фъръ de ai фї пэтът да адевърата деслегаре, пълъ кънд се арътъ дзмнезеескъл философ, кареле фъръ нїчї о софїстърїе десфъкъ по-дъл епїгматїчеї ачедеї днтревърї: днвдънд пре оаменї ка пзтаї днтръ аътта съ предвїаскъ възриле пъмъптещї, днкът сънт мїжлоаче ши знеалтъ спре ажнцереа възтъдїлор черенцї, доженїндї ка къ ачелеа ши не апроапеле лор днтръ тревїнцеле лвї съ л ажтъре; хрїстіанїстмъл даръ десеатпъ марципїле днтре каре пзтаї е волнїк автъл а днтревї възриле сале, прекъм ши съртанвлї пзне днфърпаре, de а пз рвнї ла аверї streїне, кънд челор авдї ростече: ка се пз фїе къ ініпїле кьтръ аверї аша, ка кьм ачесте ар фї дндествлареа ши ферїчїреа лор чеа адевъратъ, чї дїп възъ воїндъ съ ле днтъртъшаскъ къ чеї не авдї, їар челор сьрїтанї, ка къ вїнефачерїле че лї се фак се фїе тълдъмїдї. Ачестъ прїнчїп, не каре се

разїмъ лїнїщеа ши сїгъранда вїедеї соціале, дн зїлеле маї de кърънд нїще есалтацї, фанатїчї ши певнї фїлософї а веакълї лзмїнат de актм, каре вреъ ал дьрпъна къ тотъл ши къ мїкшорареа ледеї крешїне солеск а лъдї днвдътъръ поав, маї деплїнїтъ, маї дналтъ декът а лвї Хс. днтре оаменї, пропонънд: кьмкъ не асетъпата днтърцире а възрипор пъмъптещї е днпотрївнїкъ кьвънтвлї саъ мїнгеї чеї фактїче*), кареа чере ка прекъм дьпънатъръ тодї оаменї сънт асетїнї, аша ши дн възрї, днтр'о фортъ саъ днтр'о асетъпаре се фїе днтъртъшїдї, нїмїк авънд осевїт, чї тоате de обїще, плънтъндъ дн локвї алт контрарїз прїнчїп, адекъ сжлнїка днтърцире а аверїлор днтре оаменї. Апостолї ачестеї днвдътърї се кїатъ комъпнїдї,**) їаръ днвдътъръ лор комъпнїстс. Кьмкъ ачестъ їнстїтвдїе есте статвлї соціал, прїкьроасъ се кьпоаще, кьчї е не-

*) Мїнте саъ кьвънт, латїнеде ratiō, елеменде λογος, шькар-къ дьпъ етїмологїе аре алтъ днсетъпаре, ratiō дела ratiū ши алта λογος; фїлософїї алеагъ кьм е маї вїне, мїнте саъ кьвънт, че вьд къ дїп текстъл евангелїї е лват: днтръ днченът ера кьвънтъл ш. а.

**) Комъпнїдї дїп кьвънт латїн communista, оцелнїк, de обїще.

дрептате, некъвиічос: ка фъръ де осевіре чеі съргвиторі ші лъкръторі, къ чеі не-лъкръторі ші тръндаві се фіе сіліці дп-тръ тоате а се дпърці дптр'о асеміне. Дескъкнд легътра, къ кареа ледеа лві Хс. пре чеі авъді ші серімані дп ціне легаці дптре тарцініле арътате, че ва пѣ-теа маі контеі несаціл авѣтълві де а пѣ лъкомі дѣпъ маі тарі авері, саѣ дпфръна пѣзвїнда серманѣлві де кътръ челе стреі-не? Рационалізмъл саѣ към зік апостоліі ачедеі секте мїптеа практикъ, пѣдїреа ші черчетареа де тоате зімеле вѣдеце, къ токма пѣ; пагіміле маі пѣтернік волдеск ініма ші прїп ърмаре воїнда отълві, де-кът ка сіпгъръ мїптеа съ ле поатъ дпдре-пта ші дпфръна, п. е. Ісраїлтеніі къпрїп-зънд пѣмъптъл Канаан, тѣкаркъ дѣпъ ка-петеле фамілілор дп дппърціръ дптре сіне, тотъші осевіреа дптре авъді ші се-рїмані се възъ дпдате ла дпченптъл аше-зърїі дінастіеі ісраїлтене; дпкъ ші дптре крещїніі дїптъѣ, каре пѣпереа вѣзвїлор ші а аверїлор ла ѣп лок къ таре зел о фѣчеаѣ, се іві пѣмаі декът ѣп Анапіа ші Зафїра, каре аскъпсеръ вїкленеце о пар-те дїп аверїле сале; ші дакъ дптре кре-щїніі дїптъѣ, дптре каре ера пѣмаі о іні-тѣ ші ѣп сѣфлет, а кърора пѣравзрї къ-рате, не-пѣпгърїте ші сѣпте дптре фїі веакълві де акъм нічі декът съ маі афл, дппрезпъ фолосїреа вѣзвїлор пѣ пѣтѣ се цїпъ дпделзпгат, към ва пѣтѣ астълві дп-тре оаменї ста, пре каре нічі челе маі аспре леці аменїдътоаре пот сеї дп-фрънезе.

Асеміне соарте ар ажзпде негрешїт пре апостолїі ачедеі дпвѣдътърї дпчер-къндѣсъ а о сістемїза, прекъм пре Дантон,

Марат ші Робеспїере, каре дпълцаці ла къртѣ прїп лібералїст, а. д. прїп лѣдїреа дрептърїлор чївіле, дптръ асеміне дптре локвиторїі Франціеі фъръ нічі о гаранціе прекъмпънітоаре, а къреї дпоїрї дп ераѣ чеї маі zeloзі апостолї, ші пентръ ачеаа еї дпшіі фѣсеръ пре алтарїѣл лібертѣці ѣ-чїшіі Пълъ кънд вор фї дп соціетатеа оменеаскъ пѣ пѣмаі лъкръторї саѣ індѣ-стріоші, чї ші тръндаві нелъкръторї, ла овѣеаскъ дппѣртъшіре а вѣзвїлор дп-тре оаменї, тѣкар а къцета е чеа маі хї-мерїкъ ідеа, іаръ а скїтѣва темеїл сіѣ-ранціеі соціетѣці чївіле рѣзімате пре мо-ралъл евангелїеі, къ інстітѣціі не коапте, ар фї чел маі таре пѣкат а політїчеі. — Скъпътареа де аверї саѣ дпѣлцїреа че-лор не-авъді, сърїманї, каре дп зімеле де акъм а пѣчїі преа адесеорї дпчен а ате-вінца мїпїщеа пѣлїкъ ші пентръ ачеаа се фак фелїзрї де планзрї претѣтїнденї пентръ еї, къ де овѣе дппѣрціреа вѣзвї-лор пѣ се поате прекърта, чї пѣмаі ѣр-търїле пазперїстълві се пот домолї не ѣп мїпѣт, іар ісворъл саѣ прїчїпеле съръ-чїі пѣ с'ар щерде. Маї нефїреск пѣ есте декът оаменї дптреці къ трѣп ші къ сѣ-флет, аї веде зъкъпзі дп тікълошіе, дп съръчїе фъръ де врео дптѣмпларе прї-къроасъ; вїтеле сълватїче неавънд дпсѣ-шіреа де а се грїжі не вїиторїѣ, пѣмаі а-рареорї де фоаме дпдемпате, пѣрчед а лза не от дп гоапъ, іаръ от де кътръ от, кърѣї ларгъл пѣмъпт къ непѣрцініта са вїстіерїе саѣ мїжлоаче пентръ вїадъ, дп стѣ дескїс дїп дпдемпъл фоамеї съ пѣ фїе сіѣтр? Де ѣнде провіне ачаста нефїреаскъ патъ дптре оаменї? Фѣкъторїѣл а тоате нічі пре зна фїпцъ къ атѣтеа, шї аша а-

леасе мижлоаче де а'ши агонісі челе де
ліпсъ п'аѣ дързіт ка пре ом, сзпзнд
тоате воіндеї лѣї. Ленеа, зпа дїнтре че-
ле шапте реле де къпетеніе, каре леаѣ
трас дзпъ сіне пѣкатѣл стрѣмошеск, аѣ
фост шї есте къпѣтъїл мишелѣтъдїї шї
а сърѣчіеї днтре оаменї. Прекѣт а алтор
реле моралїчещї стърпіреа шї фрѣпцереа,
аша шї а ленеї пзмаї прїп кърареа вѣнеї
кредерї, адекъ прїп лѣміна децентърїеї,
прїп кзпоацереа дѣторїнделор морале се
поате мижлочі. Ленеа е легатъ де неде-
щептаре де пѣрозїе, ка шї змѣра де трѣп,
къчі мїнтеа днтзпекатъ ласъ а рѣтъчі шї
а се авате пе къї стрѣшѣе тоате днде-
мѣтрїе сѣфлетѣлї, фѣръ де а ле днтре-
пта кътръ скопѣл адевъратеї кемѣрї а о-
мѣлї. Прекѣт фѣръ де кълѣзра шї лѣ-
міна соарелї тоате амордеск шї се ве-
щежеск, аша днтзпекареа шї орѣїреа мїн-
цеї слѣвеще тоате пѣтерїе трѣпещї шї
сѣфлетещї, къчі віаца днтреагъ цѣ е алтъ
декът о некзрматъ мїшкаре шї десфачере
а пѣтерїлор сѣфлетещї шї трѣпещї. Кънд
днтреатъ дндемѣл спре мїшкаре, зрмеа-
лъ лѣпгоареа шї скѣдереа віечѣнеї, мїн-
теа днтзпекоасъ непзтїнчоасъ де а'ши
плѣсѣві ідеї лѣміноасе, цїне сѣфлетѣл
днтрѣдїт къ патїмї стрїкътоаре; д. е. ка-
реле пѣ шїе къцета дрепт, пічі пре сіне,
пічі тревѣїнделе стѣреї сале пѣ шї ле кз-
поаще, іаръ фѣръ де а се кзпоаще пре
сіне, де а'ши сімці тревѣїнделе, че дндемѣ
поате аве спре сіргзїндъ спре лѣкраре?
Адевърат грѣїеще поетѣл ромѣл „де во-
ещї пѣне пе масъ, алзпгъ ленеа дїп ка-
съ.“ Міжлочіреа чеа маї потрївітъ пен-
трѣ дндемѣареа оаменїлор ла індѣстріе,
ла сіргзїндъ шї прїп зрмаре ла ферїчіре

е шкоала саѣ крещереа; щерцедї негзроа-
са чеадъ де пе окїї плѣгарїѣлї шї ва шї
пѣ прекѣт дїп стрѣмошї аѣ апѣкат, чї
дѣпъ деосевїта фїре а пѣмѣнтѣлї, а'ши
днтрепрїнде лѣкрареа, кѣлївареа къмпѣ-
лї ва кзпоаще къ кѣ зпелте маї потрї-
віте, маї префѣкзте, пе лѣпгъ маї мїкъ
трѣдъ се поате фаче къ мѣлт маї маре
спорїѣ. Къї пѣ се трѣвѣръ сімцїрїе, кънд
веде ла зп плѣгѣ дикъ дїп зілеле лѣї Ноѣ,
каре маї се асеатѣлъ зпїї трѣпкїѣ де ко-
пачѣ, шасе пѣлпъ опт трѣгътоаре днтре-
гате, къ дндойтъ пердере кът а тїмпѣлї
атѣт шї а тѣнїлор, сѣшїїнд пе деасѣпра
пѣмѣнтѣл, кънд алмїнтрїнеа къ жѣмѣтате
шї маї пѣдїп де жѣмѣтате днтїндере а
пѣтерїлор, дндойт шї днтреїт спорїѣ с'ар
пѣтѣ фаче. Че се зіче деспре плѣгѣрїт,
се днделеде шї деспре орї че алтъ ме-
серїе, къчі де о пѣрозїе е легатъ шї алта;
чїтеаскъ, кареле п'аѣ вѣзѣт *), че скрїѣ
кълѣторїї деспре агрїкѣлѣра ромѣнеаскъ;
де овїще се авде плѣпсоареа къ пѣ сѣпт
мѣлї спре а пѣтѣ днтрепрїнде маї маре
еконотїе; дар къте сѣпт, към се днтре-
вѣеск? Ла ачестеа зрмѣрї че се трагѣ
дїп недещептаре, дїп пѣрозїе, легоїнѣл пре-
жѣдекъдїлор пѣ тревѣе трекѣт къ ведереа,
каре кът сѣпт де стрїкътоаре пѣ пзмаї
сѣфлетѣлї, дар шї трѣпѣлї есте маї къ-
поскът декът се тревѣїаскъ а полемїза.

Фїреа веакѣлї де акѣт саѣ стрѣмѣ-
тат къ тотѣл де чел трекѣт; астѣлї тѣрїа,
пѣтереа знеї нацїї маї мѣлт се разїмѣ пе
къмпїѣна аверїлор, декът днтрѣмѣлїеа ло-
квїторїлор, каре нацїе пѣ пропѣшеще а-

*) Ба съ пѣ чїтїаскъ, чї съ еасъ ла къмн шї
съ прївїаскъ.

semine къ дндемнѣл веакълѣ дн индѣстрие, дн агонісіреа аверілор, пентрѣ ачеа тоатѣ пѣдеждеа вѣиторіѣлѣ е стѣпсѣ, е днмор-тѣптатѣ; пентрѣ ачеа чеі, каре асѣдѣ дн-трѣ децентареа попорѣлѣ, днтрѣ лѣдїреа вѣнеі крещері, маі таре лѣдѣ, маі таре жертѣ адѣк, декѣт чеа пентрѣ рѣскѣм-пѣрареа крещїнілор дїн прїнсоареа пѣгѣ-неаскѣ. —

М А С К А.

(Новелѣ.)

(Днкеїере.)

Трекѣсе мїезѣл поцїї шї мѣлді дн-тре оаспедї воїа а мерѣе акасѣ, дореаѣ днсѣ маі пайте а мѣлѣтї стѣпжнѣлѣ касеї пентрѣ потпоаса прїмїре шї оспе-таре; дар ачеста пѣ ера нїкѣїреа. Nїмїнеа пѣ шїа че саѣ фѣкѣт контеле, пѣмаї ва-ронѣл Mondheim шїа де ел, къчї възѣсе къ пѣчере, къмѣкѣ прїетенѣл сѣѣ конте мерсесе къ маска дн кїліа алѣтѣратѣ, дар шї дѣнсѣл се днгрїжїа къдетѣнд, къ де атѣнчї ар фї трекут маї вїне де зп чеас, шї къ тоді днченѣрѣ а се мїра де пѣртареа контелѣ, че о деслѣшеаѣ дн мѣл-те кїпѣрї шї де ачеаа хотѣрѣ ал къѣта. Апропїндѣсе дарѣ де зша кїліеї, знде шїа, вѣ аѣ днтрат контеле къ маска, аскѣлта ка доарѣ ва азї чева, днсѣ днзѣдар, къчї дн ачеа кїліе ера тѣчере, ка кънд пѣ ар фї нїмїнеа днтрѣднса. Фїнд днсѣ вѣ ел вїне шїа, къмѣкѣ контеле токма дн ачеа кїліе днтрасѣ, пѣї ретасѣ алта нїмїка, де-кѣт къ прїмеждіа де а вѣтѣма пе прїе-тенѣл сѣѣ сѣ днтре дн кїліе. Бате ла зшѣ днчет, пе зртѣ маї тѣрїшор, маї

таре, нїчї зп рѣспѣнс. Deskide днсѣшї зша, че се vadѣ? чїне ва зѣгрѣвї спайма лѣ възѣнд пе конте жос ла пѣтѣнт тѣ-вѣлїт маї морт, шї алѣл нїмїнеа дн кї-ліе! — Стрїгѣ їѣте слѣцеле шї ле дете пе конте дн грїжѣ, їарѣ варонѣл алерѣ сѣ афле маска, че пѣера нїкѣїреа, днтре-вѣ тоате слѣцїле пѣ кътва сѣ фїе възѣт ачеаа маскѣ пеагрѣ, шї нїмїнеа шїа сѣ респѣндѣ чева.

Лѣдїндѣсе ачеасѣ весте де гравѣ дн салон, оаспедї сѣ днтрїстарѣ шї теарсерѣ пе ла каселе лор, шї аша палатѣл конте-лѣ, знде пайте къ врео кътева мїнѣте ера локѣл десѣтѣрїлор шї а възѣрїеї чеї маї неѣзѣарнїче, рѣмасе їарѣшї пѣстїї шї пѣрѣсїт де тоді. Днторкѣндѣсе ва-ронѣл афлѣ пе прїетенѣл сѣѣ сѣвт днгрїжї-реа докторѣлѣ, каре фѣсесе де гравѣ кїе-мат аї да ажѣтор шї каре слѣнеа, къмѣкѣ трѣнѣл контелѣ ар фї апрїнс де фрїгѣрї прїмеждіосе. Дрепт-ачеаа варонѣл пѣ се пѣтеа мїшка де лѣпгѣ патѣл контелѣ, шї дѣпѣче възѣт, къмѣкѣ ачеста с'ар афла чева маї вїнїшор, пѣ пѣтѣ сѣ пѣ днтреве де маскѣ шї де прїчина волѣвїреї лѣ. Контеле дншї шеарсѣ фрѣптеа, ка кънд ар вреа сѣшї кѣлеагѣ їдеїле шї дѣпѣ о пазѣ днченѣ: „Nѣмаї тѣ, пѣмаї тѣ прїе-тенѣл мѣѣ сѣ шї чїне аѣ фост ачеаа маскѣ. Тѣ шї, къмѣкѣ дѣнса нїчї декѣт пѣ вреа а'шї слѣне пѣтеле саѣ а'шї лѣа ларва де пе фаѣѣ, шї атѣнчеа кънд ера гата ам днплїні черереа, тѣ рѣгѣ, сѣ пѣ черк чїне есте дѣнса, шї везї вїне, къ аша ерам шї маї таре днтѣрѣтат, шї мї крескѣ шї кѣрїосїтатеа маї таре, шї де ачеаа о рѣ-гам къ атѣта маї мѣлт ка сѣ мї се ара-те; дечї лѣкѣнд ларва дѣпѣ фаѣѣ ста дн-

пайтеа теа неваста теа Adelxeida, фада еї ера аша де вешедъ, ка ши атъпчаеа, кхнд ам пс'о дп сїкрїѣ (кошчїѣг), ши кхт ми се пъръ еа рѣдїкасъ децетъ ши мї аменїндѣ, їаръ еѣ възкнд ачеаста тѣ лъсаръ сїмгѣрїме ши пїкаїѣ жос лешїнат. Еа есте негрешїт мхнїоасъ пе мїне, дпсъ моартеа теа че нѣ е де парте о ва дппъкао! —

Баронъ се мїнелѣ кѣ атхта маї тѣлт де ачеастъ дпгхмпларе, пе кхт вїне ведеа, кхткъ зртѣрїме еї пот фї пентрѣ конте де тот прїмеждїоасе ши кѣ адевѣрат ачеаста дпгрїжїре нѣ ера зѣдарнїкъ, фїїндкѣ пе лхнгъ тоатъ тхїестрїа ши сїргвїнда доктореаскъ зртаръ нїще фрїгѣрї їздї, каре апѣкаръ тот трѣпъ контелвї, ши аша дѣпъ врео кхтева септѣмхнї се пѣсеръ рѣтѣшїдеде лѣї челе пѣмхптецї дп крїпта фамїліеї Фалкенаѣ лхнгъ соція са спре вечнїка одїхпъ.

Анї трекѣрѣ дела ачеастъ трїстѣ дпгхмпларе, кхнд їатѣ одатѣ кїамъ домпїца де Стеренкраїд, че ера волнавѣ де моарте, пе варонъ Mondheim ка съї спелъ о таїпъ. Венїнд варонъ ла дхпса о афлѣ дп патъл мордїї ши възѣ, кхткъ патїма еї ар фї роадереа кѣдетълвї, дрепт-ачеаа о дптревѣ кѣ о коппѣтїмїре доїоасѣ че пофтеде дела ел.

Еа пофті а рѣтѣпнеа сїмгѣрѣ кѣ варонъ ши атъпчаеа дпченѣ аша а кѣвхпта: „О даторїе маре че мїаѣ амѣрхт вїаца, нѣ тѣ ласѣ нїчї а мѣрї дп паче ши кѣцеткнд, кхткъ о тѣртѣрїсїре адевѣратѣ тѣ ва вшора чева, те ам кїемат пе Дта, фїїндкѣ фапта теа аѣ фост Двмїтале маї тѣлт амѣрхтоаре рѣпїндзгї чел маї вѣп прїетен.

Баронъ дпкретемї деспре дптродѣ-череа тѣртѣрїсїреї ачестеїа ши пофті пе домпїца Стеренкраїд съї спелъ тоате де амѣрхптъл.

„Дта шї,“ зїсъ домпїца, „кхткъ Adelxeida дѣпъ ачеаа контеса де Фалкенаѣ соція прїетенълвї Дтале, аѣ фост вара теа; еа ера пѣпїлъ ши де ачеаа крескѣтѣ кѣ мїне дп каса татълвї меѣ, каре дї ера ши тѣтор. Контеле де Фалкенаѣ венїа атъпчаеа адесорї дп каса поастрѣ, еѣ ївѣам пе ачел фрѣмос тїпѣр дїп тоатъїнїма ши гхндеам, кхткъ ел деселе вїсїте ле фаче пентрѣ мїне. А контелвї префачере ши кѣвїнте дпдоїте тѣ дптѣреаѣ дп ачеастъ некоаптѣ пѣрере, дїп каре кѣрхнд тѣ трезїїѣ. Ел педї пе Adelxeida ши нѣ тѣлт дѣпъ ачеаа о лѣѣ де невастѣ. Де атъпчаеа се пѣзѣа де мїне, шїїнд вїне, кхткъ еѣ а'шї фї астфелїѣ вѣтѣматѣ, ши нѣ авеа педрепт; кѣчї ївїреа теа се тѣтѣ де гравѣ дптр'о педѣмерїтѣ ши зчїгашѣ зрѣчїѣне, кареа ши атъпчаеа кхнд тѣрїсѣ Adelxeida ши контеле ера пемхпгѣїат, нѣ се пѣтѣ стхнѣо. Еѣ дарѣ нѣ авеам алт лѣкрѣ, декхт а гхндї ла мїжлоаче, кѣ каре съ мї їсѣхндеск асѣпра контелвї; дпсъ че пѣтеа дпчепе о слѣвѣноасѣ фетее кѣ пѣтернїкъл конте. Авзїнд кѣ ар мерѣе ши дхпсъл ла валъл прїнцълвї пострѣ, тѣ гхндїїѣ варет ка маскъ съї фак секатѣрї кхте воїѣ пѣтеа ши аша мерсеїѣ ла ачел вал ка маска Дтале кѣпоскѣтѣ. Дта шї вїне, кѣ еѣ сепѣпам ла стат ши пѣртаре кѣ тотъл ївїтеї сале невесте, ачеаста тѣ фѣкѣ съї кад дп окї. Еѣ ведеам кхт ар-деа дхпсъл де кѣрїосїтате а тѣ кѣпоаше ши кѣвтам а тѣрї ачеаста прїп ретраѣереа теа дела ел ши тѣгѣдѣїреа пѣтелвї.

ДОКЪМЕНТЕ ВЕКІ.

(Ђрмаре.)

Гоате мерцеаѣ дѣпъ пофта теа ші еѣ тѣ
вѣкрат кѣм се ва рѣшина дѣпсѣл, кѣнд
дп интересанта са таскѣ, ва афла пе не-
зрѣста лѣи пе врѣжмаша лѣи пѣпъ ла мо-
арте, ачеаста авае съ'мї стїнгъ чева сетеа
дѣпъ рѣсплѣтире; дпсѣ кѣрѣнд дпї пікѣ
дп мїнте зн плап шї маї вѣп фѣрѣ съ
гѣндеск, кѣткѣ дїп дѣпсѣл с'ар пѣтеа па-
це пентрѣ коптеле аша зртѣрї стрїкѣ-
тоаре, дпї лѣсаїѣ а'мї фаче о ларвѣ сп-
цїре пѣлїтѣ, кареа кѣ тотѣл сетѣна фе-
цеї рѣпосатеї сале Adelxeideї, пе кареа о
пѣртам сѣвт чеалалтѣ, шї кѣнд лѣаїѣ
ларва дѣпъ образ дѣпъ пофта коптелї,
дѣпсѣл вѣзѣ фаца певестеї сале. Де пѣ
ар фї фост дѣпсѣл аша де таре адїгат дп-
сѣлетѣл лѣи, ел ар фї пѣтѣт зшор афла
дпшелѣчїзнеа ачеаста, дпсѣ дѣпѣче дѣп-
сѣл ера зѣвпїт де дпкордареа певрелор
сале шї де таїніка теа пѣртаре, кѣзѣ дп
атецеалѣ шї еѣ де зртѣрїле пепорокоасеї
теле глѣте маї таре спѣтѣнтатѣ декѣт
вѣкѣроасѣ, о лѣаїѣ де гравѣ пѣ пічїор.
Челелалте ле шї — подї Ъта дарѣ ерта
міе ачеаста реа фаптѣ?“ Баронѣл кѣ сїне
дпсѣшї лѣптѣндѣсе, пѣтрѣнс дпсѣ де жа-
леа волпавеї дп дптїнсѣ тѣна шї зїсѣ:
Еѣ те ерт; прїп некоапта та глѣтѣ ам
пїердѣт пе прїетенѣл чел маї вѣп шї Дѣ-
тпнезеѣ есте мїлостїв, ел пѣ траце дела
чеї че се покѣеск дндзрареа лѣи. Кѣрѣнд
дѣпъ ачеаа ста шї domnїца Стеренкраїд
дпайнтеа марелї жѣдекѣтор, ка съ деа
сокотеалѣ пентрѣ фаптеле еї.

Dr. Vasїc.

(38) Io Дѣка вв. вожі мїлостї госпо-
дар землі Молдавское. Дѣм шїре Domnїea
теа кѣ ачеастѣ карте а поастрѣ, тѣтѣрор
кѣи се каде а шї; фїїнд шї пої дїнтре чеї
православнїчї крещїнї Domnї, шї дпкѣп-
жѣрацї кѣ тѣлтѣ дорїре дїнтрѣ адѣкѣл
їнїмеї поастре спре лѣкрѣрїле челе вѣне,
каре аѣ фѣкѣт шї алдї Domnї че аѣ фост
маї дпайнте де пої, де аѣ лѣкрат с. Мѣ-
пѣстїрї шї вїсерїчї дптрѣ лаѣда Domnѣлї
пострѣ Ісѣс Хрїстос, шї дѣпъ сѣвѣршїт
аѣ мїлѣт кѣ очїне дїп локѣл тѣргѣлї;
кѣм шї пої кѣ тѣлтѣ осѣрдїе шї кѣ тѣл-
тѣ келѣеалѣ дїнтрѣ agonїcїта поастрѣ ам
невоїт кѣ вререа лѣи Дѣтпнезеѣ аѣ фост,
шї ам дпченѣт шї ам зїдїт дїп пажїще
ачеастѣ рѣгѣ, с. М. Четѣдѣеа, знде есте
храмѣл с-лор верховнїчї апостолї Петрѣ шї
Павел, ш'ам сокотїт дїппревѣл кѣ пѣрїп-
дїї рѣгѣторї аї поштрї епїскопї, шї кѣ тот
сѣатѣл пострѣ воерї марї шї мїчї, ка съ
о дптѣрїт шї кѣ лок де храмѣл дїп хота-
рѣл локѣлї господ. а тѣргѣлї Іашїї, ш'ам
алес ш'ам трїмїс пе воерѣл пострѣ Todocї
Дѣвѣѣ ал доїме логофѣт, 'дїппревѣл кѣ
тѣлдї орѣшенї дїп тѣргѣл Іашїї, ш'аѣ а-
лес вале Рѣсїлор шї а Хлѣвокѣ кѣ лок
де дарїпѣ шї де фѣпацї сѣ фїе де одае с.
М. ш'аѣ стрѣнс шї тѣлдї оаменї вѣнї де
пїп прежѣр, каре шї дптр'ачеле локѣрї че
шї де еї аѣ фост лок господ. шї леаѣ дат
шї лор алдї рѣпосадї Domnї ч'аѣ фост
маї дпайнте де пої, шї леаѣ афлат стѣл-
пїте шї ашезате дѣпъ ачеле времї. . . .
Шї аѣ пѣрчес хотарѣл ачестор вѣї дпче-
пѣндѣсе дїп жос де зн подецѣ де лемпѣ,

unde съ дупрезвѣ амѣндѣ вѣле, аколо саѣ пѣс стѣлп де пеатрѣ, ши де аколо дрепт дп деал пре лѣпгѣ хотарѣ сатѣлѣ Томещилор, ши пре лѣпгѣ дрѣмѣл шаре алѣтѣре че съ погоарѣ дп костішѣ, саѣ пѣс алт стѣлп, ши де аколо ла вале дп matka вѣй ла фѣптѣла лѣі Міхаі, ши де аколо съ дупрезвѣ кѣ хотарѣ пахарнікѣлѣ Грігораші ши кѣ хотарѣ Фолѣещилор ла зп дрѣмѣшор, ши де аколо дрепт ла пѣдѣл лѣі Іонашкѣ Рошкілѣ, ши де аколо тот matka пе вале дп сѣс пре лѣпгѣ хотарѣ Фолѣещилор ла зп дрѣмѣшор че съ дупрезвѣ кѣ хотарѣ Оченілор саѣ пѣс алт стѣлп де пеатрѣ деасѣпра матчеі вѣй, ши де аколо пре лѣпгѣ хотарѣ Оченілор пе ла капетеле пѣмѣнтѣрилор ла о мовіліцѣ мікѣ. 7109, Август 7. *)

(39) Іо Радѣ вв. дпн міла лѣі Дѣмнезеѣ Домп стѣпѣпитор пѣмѣнтѣлѣі Молдавіеі. Дѣм ши дпгѣрім рѣгѣторілор пѣштрі, кѣлѣгѣрилор дела Мѣпѣстіреа лѣі Арон вв. пре а лор дрептѣі шерѣі дїгані, апѣме: . . . Че сѣпнт М. даніе де Арон водѣ, дарѣ дїресіме че аѣ авѣт пе ачептѣі дїгані аѣ арс кѣнд рѣсвоіѣ кѣ лешіі аіче дп дарѣ ла Іріміеа водѣ. —

Генгеа, вел логофѣт.

(40) 7225 Тестамента Дѣмніеі сале Міхаі вв. роститор кѣ де времеа че ш'аѣ

скѣтїт ши ш'аѣ апѣрат віеаца дп с. мѣпѣстіреа Четѣдѣеа, ла времеа рѣсвоіѣлѣі кѣ Немдїі, аѣ мїлѣго съ фіе ертатѣ, de-даждіе, de десетїнѣ, de гордїнѣ, de дупрѣмѣте ши de алтеле de тоате, ши пентрѣ 40 de лѣі послѣшпїчі а мѣпѣстїріі, съ п'аіѣѣ а да ла вістїеріе дареа лор, декѣт патрѣ чѣертѣрі дптр'ѣп апѣ! . .

(41) Еѣ Бомі попа Грігоріе дела вісерїка дела с. Петрѣ дпн тѣргѣл Іашїі, ши Опреа ши Георгї ши Дїма попоренї дела с. Петрѣ, дѣм шїре кѣ ачест запїс ал пострѣ, кѣткѣ аѣ фост зп еаз бѣтрѣп, пѣрѣсїт а с. вісерїчі, ч'аѣ фост фѣкѣт де ктїторїі вісерїчеі, де Бѣзѣка ши де Сава, каре аѣ фѣкѣт вісерїка аѣ фост дат ши еазл де храпѣ. Дечї пої вѣзѣнд зп еаз пѣрѣсїт, ши пої пе авѣнд пѣтере ал дїне ши ал езі, пої пеам скѣлат ши л'ам вѣпдѣт кѣлѣгѣрилор дела мѣпѣстїре дела с. Ніколаі дпн дарїна тѣргѣлѣі Іашїі, unde съ зіче мѣпѣстїре лѣі Арон водѣ дрепт треї жѣмѣтѣдї. . . De am dat de аѣ пардосїт вісерїка ши ла негодѣл пострѣ аѣ фост Аргіріе ши Істратї дпн Іашїі, ш'ам токміт съ деа кѣлѣгѣріі ла тоате храмѣріме лѣі с. Петрѣ, кѣте дѣѣ чѣбере de пѣдѣ дпвечї съ фіе de праспїк вісерїчіі, дпвечї de вѣчї, ши чїне ва фї преот ши попоренї пре зр-та поастрѣ, ва аѣеа а прїїмі тотдеазна ачест пѣште. *) — Ърмеазѣ іскѣлїтѣріме.

*) Ної пѣ кѣпоадем дакѣ мѣпѣстїріме дпн пре-жѣрѣл Іашѣлѣі маї стаѣ асѣзї дп адеѣрѣателе лор хотарѣ, дар атѣта шїм кѣ сїгѣранѣѣ, кѣ Іашїі се аѣлѣ пе дпн тоате пѣрдіме фоарте стрїпторат, дпкѣт чеа маї шаре парте дпн орѣшенї лѣкѣсеск пе локѣрї сѣпѣсе кѣ емѣватїк мѣпѣстїрілор дпкїпате, каре се аѣлѣ дпзѣстрате дпн кеар пѣмѣнтѣл орашѣлѣі. Шї апар de емѣватїкарї! . .

*) Атѣт дпн кѣгева докѣменте пѣвѣлікате пѣпѣ ла ачест Nr. кѣт ши дпн дпгѣреага історїе а Молдавіеі се веде, кѣткѣ Молдовенїі дп веа-кѣріме трекѣте п'аѣ шїзт преа мѣлѣт de анпа нѣмїта амортїзацїе, а кѣрѣї дефїніцїе ши дпсепнїтате перїкѣлоасѣ de о кѣпоадеа, не-грешїт кѣ с'ар фїпѣзїт а пѣ лѣса сѣ інтре то-кма атѣт пѣмѣнт ал патріеі дп мѣлїі моар-те. Еї дѣрѣеа саѣ віндеа тодї, мік ши ма-ре, тот че аѣеа.

(42) Благочестиво Христо Лъзвивом господин Io Моисіи Могила ввѣд вожіе милости господар землі Молдавское, поштим дела милостивѣл Дѣмнезеѣ тѣриѣ Дѣмитале пѣрѣреа вѣнъ паче ші съпѣтате адевѣр. Алта, милостиве Doamne, даѣ шіре тѣриѣ Дѣмитале пѣнтрѣ рѣндѣл зпѣи сат анѣме Вѣлѣторіи, кареле аѣ фост дат дела Константин ввѣд Дѣмнезеѣ помінеаскъ, рѣпосатѣлѣи жѣпѣлѣлѣи меѣ постелникѣлѣи, Дѣмнезеѣ помінеаскъ, пѣнтрѣ кѣчи аѣ дат рѣпосатѣл 2000 зпѣи, че саѣ дат ѣн треава цѣреѣ, дѣпѣ ачѣеа саѣ тѣмплат кѣм саѣ тѣмплат, кѣм аѣ фост воеа лѣи Дѣмнезеѣ, кѣзѣтаѣ ачел сат ѣн тѣпна ш'а зпѣеа ш'а алтѣеа, зѣвлатаѣ дпн тѣпѣ ѣн тѣпѣ, кѣнд аѣ фост ѣн зилеа лѣи Гаспар ввѣд Дѣмнезеѣ помінеаскъ, ам веніт ші еѣ ѣн царѣ; дѣчи ам сокотит дпнтрѣ остепелеле поастре, ч'ам авѣт де превѣл кѣ жѣпѣлѣл меѣ, Дѣмнезеѣ помінеаскъ, ам мпѣлѣт ші ам дат ла сѣпѣта рѣгѣ ла вѣсерікані ачел сат анѣме Вѣлѣторіи, ші леам дат ші зрѣчеле дела Константин вв. ші леаѣ фѣкѣт ші Гашпар вв. ші еѣ леам фѣкѣт запіс кѣ блестем, чіне ва стріка дарѣ пострѣ. Дѣпѣ ачѣеа дак' аѣ дат Дѣмнезеѣ Домніеа лѣи Барноскіи ввѣд, фостаѣ лѣат ачел сат дела сѣпѣта Мѣпѣстіре, ш'аѣ фост дат ла Мѣпѣстіреа са ла Бѣрнова. Н'аѣ фост фѣкѣт вѣне Дѣмнезеѣ помінеаскъ. Акѣм дак' аѣ адѣс милостивѣл Дѣмнезеѣ пре тѣриѣа Дѣмитале ѣн Домніе дѣм лѣздѣ лѣи Дѣмнезеѣ; тѣлѣдѣмеск тѣриѣи Дѣмитале Doamne, де леѣеа ші де жѣдеѣдѣ дпнѣпѣт ч'аѣ фѣкѣт тѣриѣа та кѣ сѣпѣта Мѣпѣстіре кѣ Вѣсеріканіи, ші маѣ вѣртос кѣ сѣфлетеле поастре, ші а тѣриѣи тале, пѣнтрѣ каре лѣкрѣ ц'аѣ

дешкіс Дѣмнезеѣ ініма тѣриѣи тале Doamne, де неаѣ дешкіс даѣе ші мпѣлѣре ші помена пострѣ, ч'аѣ фост ѣнкіс шіп прѣсѣратѣ де алѣи. Дѣмнезеѣ сѣ дѣрѣеаскъ сѣ фіе помініт ші сѣфлетѣл тѣриѣи тале ѣн пѣрѣдѣеа черѣлѣи пѣнтрѣ рѣга сѣпѣтеѣ тѣлѣстірі. Ші еарѣ тѣ рог фоарте тѣриѣи тале Doamne, де піѣе зрѣчі кареле сѣ аѣлѣ ла тѣпѣстіре ла Голіеа, ачелеа сѣпѣт дѣпѣ ачѣеа фѣкѣте, фѣрѣ шіреа теа че сѣ паѣвѣ а сѣ местека ѣнтрѣ пінікѣ ачѣеа пѣрпндіи, ціе чѣеа кареле леам дат лор атѣпче, кѣнд ам дат ші ла Вѣсерікані ачест сат Вѣлѣторіи. Сѣ хіе стѣтѣтор диванѣл ші сѣатѣл тѣриѣи тале кѣм аѣ ѣнчѣпѣт тѣриѣеа, аша ші де акѣм ѣнпайнте сѣ хіе дат ачел сатѣла сѣпѣта рѣгѣ дпнтрѣ зилеле тѣриѣи тале, сѣ хіе поманѣ тѣриѣи тале, ші ші а поастрѣ сѣ ѣнтрѣдѣи тѣриѣеа; фоарте тѣ рог тѣриѣи тале. Еѣ воѣ авѣа а тѣлѣдѣтѣи тѣриѣи Дѣмитале, милостивѣл Домнѣл дпнтрѣ черѣс сѣ дѣрѣеаскъ тѣриѣи Дѣмитале вѣнъ паче ші сѣпѣтате ѣндоит; тѣриѣи Дѣмитале адевѣр. Пісѣл Сѣзѣгичі, Міседі Декѣмвріе Дпн 27. Ето . . Маріеа . . Кнегіна рѣпосатѣлѣи Кіріѣеи постелникѣлѣи ѣнкіпѣтѣ тѣриѣи Дѣмитале ка Домнѣлѣи милостив.*)

(Вор зрѣма.)

*) ѣн досѣла ачѣдѣи скрісѣрѣ сѣ аѣлѣ ѣнпѣнатѣ не о парте адреса: Благочестивомѣ, Хрістолъзвивомѣ господинс Io Моисіи Могила вв. вожіе милости господар землі Молдавскіеи Многа Здравіе. Іар не алѣт парте не печѣтеа ѣнѣлѣнѣ сѣ дескопѣре зп сѣкѣт піѣе дпнѣфре ші зп фелѣс де араѣесче, не каре доарѣ хералдіка ар пѣте сѣ ле деслеѣе. Ноѣ о пѣвлікѣм пѣмаѣ пѣнтрѣ паѣвѣтатеа стілѣлѣи.

Колекторѣл.